

JOEL

Hawě unāmati hātxaki

Deusū hātxa yuishunika Joelī na una kenekī Judá enabu ashūkinā, 800 ano Jesus Cristo huriamatiā anikiaki. Hatū txakabu henetā shinā betsa watā hau Deusū hātxa nīkakubainūbū hatu yusinikiaki. Ha inū, nawa shukuabu tibi hiwebaunabu Deusū hawē Yushī hatu ināshanaikiriri keneniki.

Mibā shinī txakabu wakī yamawashanikiaki, na hātxarā

- 1** ¹ Petuelī huni bake ē Joel na kaka Senhor Deusū ea hatu yusīmaniki.
- ² Anibu unanepabu inū nukū mai pakea anu mā dasibi hiwebaunabuū, na hātxa ē matu yuiāi nīka peirawakāwē.
Na txakabu haska huai tenekī mā memis keskama ma hayaki.
Habias matū epabu inū matū shenipabū haska ikai uīāma ipaunibuki.
- ³ Haska ē matu yuiāi natiā ikairā,
matū bakebu dukū hatu yuikubaīkāwē.
Hanushū habūri hatū bakebu haska mā tenekubaini
hau matukiri yuiriakubaīshanūbūwē.
Hanushū txipu hatū bakeri kaīriaiburi
hau habias hatu yui henejamanūbarinūbūwē.
- ⁴ Shini beshū yunu inū,
basi inū, mibā sharabu pei pikī keyukī henebainaibū
hatiri shini betsa ana bekī
ha teshe wabaīshinabu keyuhairakī ma yamawashinabuki.
- ⁵ Mā paenawābuū, bestētā uīkāwē.
Uva bimi hene ma pema pema akaibu
matu mebīshanaibuwē taea
vinho anikabuū, kasharikāwē.
- ⁶ Detenamenikabu kushipa mirima keska

- shiniwanã, inu betsa leão bene sheta keska inũ
leão yushã makushpia keskayatũ
dasibi ẽ mai pakea hirabi ma atxi keyuabuki.
- 7 Nukũ uva bai nishi txakabuwakĩ keyukĩ
nukũ mibã hi figueira senu senu akĩ
hawẽ pei inũ hawẽ bitxi daxpikĩ
hawẽ mebi metash wakĩ
hushu datãbaĩshinabuki.
- 8 Hamẽ betsarã, beneyakatsi habe yubakaima ma mawakẽ
nui tari besha sawea bis bis iki
kashakũkaini keskai
- 9 ẽ kẽwãti hiwe Templo anushũ Senhor Deus kẽwãkĩ
inãkuĩti shekiwã trigo duru inũ
uva vinho ana hayamawẽ taea
nukunabu Deusbe nuku hãtxashunikabu ma kashakubaĩkanikiki.
- 10 Yunu bai dasibi hawa hayama shaba besti dakaki,
mai besti pes daka kashai keskarã.
Shekiwã trigo shiniwanẽ pikĩ ma keyukĩ benuabuki.
Uva nishi bana ma shanai keyuaki,
hawa betsa taska besheamarã.
Oliva hi pei dasibi ma pashĩ keyua dakariaki.
- 11 Mã dayakapa bai anu dayanikabuũ,
matũ uva bana inũ matũ shekiwã trigo inũ cevada bai anu
mã banamis matũ mibã dasibi
ma benui keyukẽ
mã hania ana tsekatimawẽ taea
punu nuka kashakubaĩkãwẽ.
- 12 Uva nishi dasibi shanai keyua
figueira mibã hi shanai hawẽ pei niri iki keyui
hawẽ bimi ma benuaki.
Bimi batapa maçã inũ, banĩ inũ,
bimi betsa bai anua hi bimiya dasibi
ma shanai keyuawẽ taea
haska keskariai yura dasibibũ hatũ benima pae
ma benukĩ keyuriabuki.
- 13 Matu mã nukunabu Deusbe hãtxashunikabuũ,
Senhor Deus kẽwãti hiwe Templo anu dayakĩ
shekiwã trigo duru inũ
uva vinhowẽ nukũ mekenika Deus
hawẽ txi tapu anushũ
mã ana inãkuĩtirubumaki.
Haskawẽ taea matũ tari pepa pekatã

nui tari besha sawetã
nuitxakayamai kasharikubaĩkãwẽ.

- 14 Anibu unanepabu inũ
nukũ mai pakea anu hiwebaunabu hatu yuikãwẽ.
Nukũ mekenika Senhor Deus kẽwãti hiwe Templo hemaĩti anu itxatã
samakekĩ hanushũ merabe Senhor Deus yukashãkãwẽ.
- 15 Ma pemahaira huaya nũ peirakãwã!
Senhor Deusũ hanu kupishanai ma kemaikiki.
Shaba meshairatiã nuku dasibibu unãti wakĩ
kushipa dasibi binu keyuatũ
hawẽ kupitiwẽ yamawabaũshanikiki.
- 16 Nukũ berubi nukũ piti dasibi nuku mebiaĩbũ
nukũ mekenika Deus kẽwãti Templo hemaĩti anua
hawa benimati hayama ma keyukũkainikiki.
- 17 Mai sheshakĩ kerãwãbaishũ
ha shekiwã trigo heshe banakĩ sa abiabu
beneama mawai benui keyuaya
hanu aruti dũtu tibi di akĩ ma keyuabuki.
- 18 Hamẽ ina awã hatũ basi benai maã maã ikaibũ
habiaskariai txashuwã shukuabu mawakubaĩkanikiki.
- 19 Senhor Deusũ, pemakĩ hui kushipawẽ mĩ merabe ẽ mia yukaii.
Hanu tsua hiweabuma anua basi inũ
nukũ bai anua txiwẽ hi kuakĩ ma keyuabuki.
- 20 Ha dikabi pashku ma netsui tashkai keyukẽ
txiwẽ hatũ basi menui keyukẽ
yuinaka inabumã mia yukariakanikiki,
hau mĩ hatu merabewanunã.

Shinibube Senhor Deus hushanikiaki, na hãtxarã

- 2** ¹⁻² Tsuãra Mati Sião anushũ trombeta mawakĩ txã txã akĩ
Senhor Deusũ mati meribi anushũ
mese huaikiri hawẽ unãmati hatu banabimakãwẽ.
Senhor Deusũ hatu kupiaitiã
nai kuĩ meshupa inũ nai kuĩ uta
shabatiã meshua yamea dakashanai
ma kemaiwẽ taea
Judá mai pakea anu hiwebaunabu dasibi datei saki saki
ishãkanikiki.
Detenamenikabu kushipahaira mirima mati matipa anu
bebirã bebirani

- ma penai shabakiranai keska
dasibi nati ikabu uĩshākanikiki.
Haskaibu uatiã tsuã uiãma inibu inũ
ana haska kaiã unuri ana uiãma ishākanikiki,
ana ha keska betsa tashniama ishanairã.
- 3 Hanua shini txi keska nukuriabuma
mai pepa anu mibã hawērua dakakē
txi here hi hi ikai keska
bekĩ dasibi kuakĩ atxibaĩkĩ
binukaĩriama dasibi menui keyubainaya
hanua ha txi ma binukainaya
habias mai anu mibã hawērua ibiama
hanu tsua ana hiweama yēkē dakashanikiki,
hawa teshe betsa henebainamarã.
- 4 Ha shinĩ yurarã, cavalo keskaki,
detenamei haki katsaumbaini kushibiranaibu keskarã.
- 5 Mati matipa mamaki ha shini ishtxu ishtxu ibiranirã,
hawē hui kaĩmabiranairã,
detenamei cavalo hawē tarãbaĩti tarãmekainai hui keskabuki.
Tarush tarush ibiranaibu keska
nisa pei tsusĩ kua sakara sakara ibainai keskabuki.
Detenamenikabu mirima unãhairaibu
shukuabu tibi detenamekatsi
ma pehaira watã beaibu keskabuki.
- 6 Ha shini uĩ yurabu dasibi datei saki saki iki
besu hushua mapuabũ
- 7 huni detenamenika mētsisipabu keska kushibirani
mae kenekauna hanu inanũ ika
niti ikama bui kekubaini hawa binui yushtuama
- 8 hawa betsa tu ikama
bestibu tibi habias bai besti txibaĩbu
hatukiri pia mirimahaira bishku bishku abiabu
hawa dateama ha shukubainaibu hawa pua iki pashkama
- 9 mae kenebaunibu anu ishtxubaĩbaini inatã
butubaini hiwe tibi hikikaĩ
yumetsubu hawa txaniama keska
hanu uĩti shui anu hikibaĩkĩ
maewã hirabi atxi keyuaibũ
- 10 haskaibũ hatu bebunua mai saki saki iki
nai tari tari iki
bari inũ ushe ibubis meshui

bishi mawaira ana txashama

- 11 hatu bebū kakī hawē hui tī ikaīkainai keska
 hawē tsumabu Senhor Deusū hatu nīkamakubirani
 hawē yunuti hātxa nīkakī ashūkī menemisbu
 mirimahaira tsuā tana keyutiruma ishākanikiki.
 Hanua Senhor Deusū hanu kupishanai shaba mesehairatiā
 hawē kushipa uīkī
 tsuā hawa nemakī beshtetiruma ishanikiki.

Senhor Deus nuikipa hatuwē dabanā ishanikiaki, na hātcharā

- 12 Hanushū Senhor Deusū hawē hātxa txanima mestēwākī eska matu
 yuikī:
 “Samakei bis bis iki kashakī
 matū huīti hirabiwē shinā betsa watā
 ea anu txītūrikāwē”, matu waikiki.
- 13 Matū txakabu henetā shinā betsa wakī
 matū Mekenika Senhor Deus anu txītūtā
 ha besti txibākī
 hawē hātxa ikūwākubaīkāwē.
 Senhor Deus nuikipa duapa hī hī isma
 unāshubira sinatakūkaīmis
 betxipainamenikahaira matu kupikatsi ikamabia
 matu kupitiruwē taeshū
 nui bika tenekī matū tari mā ushnimis keska wakī
 matū huītinī mā txakabumis uīmakī
 matū tari ushnia keska wakāwē.
- 14 Mā haskaibū matu kupinū ishū shinābiai
 ana haska shināma
 shinā betsa washanimēkaī.
 Haskatā nukū Mekenika Senhor Deus
 mā ha tsekashū inākuinū
 shekiwā trigo inū uva vinho matu inātiruki,
 matu ana pepawē duawakinā.
- 15 Mati Sião anushū trombeta txā txā akī
 nukunabu itxawashū
 hatu banabimakāwē,
 hau samakenūbunā.
- 16 Deusū enabu dasibi itxawatā
 Deusū hau hatu ana danāyamanū
 hatū txakabu tibi hatu henemakī
 hatū huīti hatu shūpī wāmakāwē,

anibubu inũ, yushabubu inũ,
 huni ewabu inũ, berunãbu inũ,
 txipashbu inũ, bake mishtĩbu inũ,
 bakeishtã txutxu akaibu inũ,
 dama aĩyãbiashu hatũ aĩbe tashnibiranaibu
 dasibibu hatu itxawakinã.

- 17 Senhor Deusũ kēwãti hiwe Templo hemaĩtĩ anu itxabu bebũ nikaĩ
 Deusbe nukunabu hãtxashunikabu
 Senhor Deus dayashũmisburã,
 ha meribi dĩtu beputi anu
 hawẽ kēwãti txi tapu namakis nia kashakĩ
 eska hãtxa Senhor Deus hau yuinũbũwẽ:
 “Senhor Deusũ, minabũ txakabu tere atã ana shinãyamawe,
 hau ana tsuabura minabuki kashekubaĩyamanũbunã.
 Minabu nawa betsabũ hatuna wakĩ ibuwatã
 hau ana hatu yunuyamashanũbũwẽ.
 Habũ ikũwãbumã mikiri hatu yukakĩ:
 ‘Hania, matũ Mekenika Deusrã? ikĩ
 hau ana haska hatu yuiyamakubainũbũwẽ’ ”, ikaibũ

18 haska hãtxa yuiaibũ hawenabuwẽ nuiķĩ hawẽ mai pakea betxipaikĩ
 hatu shinaĩ uĩmakĩ 19 Senhor Deusũ hatu itxakawama hatu yuikĩ:

“Matũ piti hau keyuyamanũ
 shekiwã trigo inũ, uva vinho inũ,
 piti sheni ě matu yunukubaĩshanaii,
 ha pi mã benimai pe pekubaĩshanũbunã.
 Ha dikabi ikũwãbuma
 hau matuki ana kasheyamanũbũ
 ě hatu matu nemashũkubaĩshanaii.

- 20 Shini nortekiria matukiri beaibu
 matu anua ě hatu urēshanaii,
 hari tsua hiweabumakiri hatu nitxĩkinã.
 Habu dukũ bebuaibu Ianēwã Mar Morto anu
 ě hatu hasashanaii.
 Habu txipu bekĩ hatu mekebiranaibu Ianēwã Mar Mediterrãneo bari
 kaikiri anu
 ě hatu hasariashanaii.
 Ę hatu haska wa hatũ yura txapui
 pisi mayashãkanikiki,
 ea Senhor Deusũ hatu betsahaira washũķĩ

tsuã haska shinãtiruma wakinã”, ikikiki.

- 21 Ë mai pakeaã,
hawa dateama benima txakayamariwe,
Senhor Deusũ hatu betsahaira washũkĩ
tsuã haska shinãtiruma washanaiwẽ taearã.
- 22 Yuinaka basi anu mapuabuũ,
hawa dateyamashãkãwẽ.
Matũ piti basi ana hukuĩ beneshanikiki.
Hi sharabu bimi hayashãkanikiki.
Hi mibã figo inũ uva nishi hawẽ bimi mirimahaira
hayariashãkanikiki.
- 23 Mã Mati Sião anu hiweabuũ,
benimarikãwẽ.
Hanu ui pakei taekaini inũ
hanu bari pakei taekaini
hanu shaba pepatiã Senhor Deusũ ui yunumiswẽ taea
matũ Mekenika Senhor Deuswẽ benimakubaĩkãwẽ.
Txanima uatiã matu ashũmis keska
ana habias keskari matu ashũkubaĩshanikiki.
- 24 Matu haska waiwẽ taeshũ
matũ shekiwã trigo bimi txakama mã tsekashanaii.
Ha dikabi uva vinho inũ piti sheni itxapahaira mã hamẽ
ashanaii.
- 25 Senhor Deusũ matu ana yuiiai nĩkakãwẽ:
“Ha baritiã hau shini mesebũ matũ yunu txakabuwanũbũ
matu anu ã hatu yunua beshũ
matu yamawaĩmabunã,
eã ã ana matũ yunu inãkĩ hayawashanaii.
- 26 Matubũ pikĩ yaniwakubaĩkinã,
ea matũ Mekenika Senhor Deus
mã ea kãwãkubaĩshanaii.
Ë kushipa ã matu unãmashinawẽ taea
mã enaburã, ana matũ dake pae teneama mã ishanaii.
- 27 Ea ã matũ Mekenika Senhor Deus ã matuberã,
mã Israelbũ hanu mã ana ea unã taewabaĩshanaii.
Ea besti ã matũ Deus kayabi betsa hayama
mã unãshanaii.
Haskawẽ taea mã enaburã,
ana taska matũ dake pae
mã teneama ikũkaĩshanaii”, itã,

Hawē Yushī Kushipa Deusū hatu anu yunushanikiaki, na hātẓarā

- 28 Senhor Deusū ana hatu yuikī:
 “Na eska binukainayarā,
 ma bari hawē henei kaya
 ē Yushī Pepa yura dasibi hiwebaunabu anu
 ē hatu yunua hatu atxishanikiki.
 Matū huni bakebu inū
 matū aību bakebu ekiri hātẓabaūshākanikiki.
 Mestebu inū yushabubu namawē haska ishanai uīshākanikiki.
 Berunābu inū txipashburi nama keskawē haska ishanai
 ē Yushinē hatu uīmashanikiki.
- 29 Ha dikabi ha shabatianā,
 matū dayarubu hunibu inū aībuaibu anu
 ē Yushī Kushipa ē hatuki buterianshanai.
- 30 Haska inū, nai anua hawē e imati kushipa wakī
 mai anuari dami betsa betsapari ē washanai,
 himi habamakī inū,
 txi wakī inū,
 nai anua basnū bai kua hawē kuī keska wakī
 ē hatu uīmashanai.
- 31 Ha haskaitiā bari ana pesheama
 meshui inū
 ushe ana txashamari himi keska ishanikiki.
 Ē bake kushipahairai txashakapa shanē ibui hua kemariamakē
 ha hanu kupiaitiā shaba mese atimapa ishanikiki”, matu waya
- 32 hanushū tsuabūra:
 “Ē Shanē Ibu Senhor Deus kushipaki”, ikī ea dayuiaibu
 habu besti pashakī hatū hiwea ikibi ika bishākanikiki,
 mawa kayabi anu kamarā.
 Haska Senhor Deusū hatu yubanirā,
 Mati Siāo inū Jerusalém anu hanu piskuti hayaki.
 Hanua tsuabura Senhor Deusū ma hatu katuni
 hiweriakubaīshākanikiki,
 hawē kupiti mawa bika teneabumarā.
- 3** ¹Ana eska Senhor Deusū matu yuiāi nīkakāwē:
 “Ha haskaibutianā,
 haska Judá enabū mai pakea anu inū
 Jerusalém anu bika tenei hiwekubaīmisbu
 ana haskama hatū hiwea betsahaira
 ē matu washūshanai,
 haska uīsbuma matu ashūkinā.

2-3 Ë mai pakea anua enabu hatu atxitã
 pashka akeakekĩ peiwẽ hatu inãkĩ
 haikaimas yura betsa betsapabu anu hatu yunuakeakenibuki,
 mai hirabi anurã.
 Hatu eska wakinã, hawẽ hamapai unãti shau meshte númeroya
 putakĩ unãtã
 enabu pashkashũ huni bakebu inũ
 aĩbu bakebu dayaru escravo hatu amakĩ
 peiwẽ taeshũ hatu inãbaütã,
 txipu hatuwẽ taeshũ pei bishiãwẽ hawẽ uva vinho bikĩ inũ
 aĩbu hininipabu txutakubainibuwẽ taeshũ
 ha nawa tibibu ã hatu itxakawashanaii.
 Hatu haska watã Josafã Pashku Napaku anu hatu iyushũ
 Israelbu enaburã,
 habũ ea hatu itxakãwanibuwẽ taeshũ
 unãti watã hatu manakushũkĩ ã hatu kupiriashũshanaii.

**Yura shukuabu tibi Senhor Deusũ hatu unãti
 watã kupishanikiaki, na hãtxarã**

4Maewã Tiro inũ maewã Sidom inũ dasibi betsabu mã Fenícia mai pakea anu hiweabuũ, ekiri hawa shinãkĩ mã ea hawa wakatsis ikai? Eki sinatakĩ manakukĩ mã ea itxakawakatsis ikai? Hawa ã matu diria mã ea pakamakatsis ikai? Mã haska bikatsis ikairã, ha matu inãma haska mã hiwe txakawẽ samama hawaira ã matu kupikĩ memashanaii. 5Matũ shenipabunã, ã kãwãti Templo anua ã prata mabu inũ ã ouro mabu yumetsubaĩkĩ bushũ matũ yushibubu kãwãti hiwe anu habũ arunibuki. 6Judã enabũ mai pakea inũ Jerusalém anu hiweabu atxitã dayaru escravo hatu wamakĩ txaihaira hatu nitxĩkĩ peiwẽ taeshũ Grego nawabu matũ shenipabũ hatu inãnibuki. 7Hakia eanã, haria hatu peiwẽ inãbianibũ Israelĩ enabu ana itxawanũ, iwanã, ã hatu iweshanaii, habũ mae anu hau ana hiwekubainũbunã. Matũ shenipabu Feniciabũ Israelbu hatu bika tenemanibu keska habiaskari bika tenemakĩ ã matu kupishanaii. 8Hanushũ matu manakuriakinã, matũ huni bakebu inũ matũ aĩbu bakebu Judeubu ã hatu inãshanaii. Hanushũ habũri Sabeu nawabu txai nenumahaira hiweabu hau peiwẽ hatu inãshanũbũ ã yunushanaii. Ea ã Senhor Deusũ ã haska matu yuiiai”, itã

9 ana hatu yuikĩ:

“Nawa shukuabu tibi na ã hãtxa hatuki txanibaũkãwẽ.
 Detenamenikabu hau dasibi hatu pewakĩ keyunũbũwẽ.
 Hatũ mẽtsisipabu hatu kena bea
 detenamebaĩkatsi hau itxai benũbũwẽ.

- 10 Ha babubunã, shinã betsa watã
 hau eska yuinübüwê:
 ‘Earã, ã kushipahairaki’, ikirã,
 hanushũ hatũ mai yapubaĩti betsa wakĩ
 hau nupe kenu txaipa mirima wanübüwê.
 Ha inũ, hatũ nupe shewetiya trigo meshteti betsa wakĩ
 hau hashi mirima warianübüwê.
- 11 Hamẽ mã nawabu betsa hatu dapi hiwebaunabuũ,
 menã hawairabirã
 hatuki dasi itxai berikãwê.
 Hunĩ detename shinaĩsmabia betsabirã
 hau deteneri benübüwê.
- 12 Hanushũ nawa shukuabu tibi
 Israelĩ enabu dapi hiwebaunabu
 Senhor Deusũ hatu unãti washanaiwê taeshũ
 yura shukuabu dasibi detenamenũ ika
 pewakĩ keyutã Josafã Pashku Napaku anu
 hau itxai benübüwê.
- 13 Ha yurabu txakabuhairabu hatu detekinã,
 ma shekiwã tsekatiĩã kani hushiã daka
 meshtekĩ tsekamisbu keska hatu washãkãwê.
 Vinho wãti ma uva bimi hushĩ keyua tsekata
 haki pai pai imisbu keska wakĩ
 hatu maemakĩ keyushãkãwê.
- 14 Senhor Deusũ hatu kupishanaitiã ma kemaiwê taea
 hanushũ Unãti Wakĩ Katuti Pashku Napaku anu
 yurawã itxapahaira hanu itxai keyushãkanikiki.
- 15-16 Jerusalém anu Mati Sião anushũ
 tĩ ikaĩkainai keska hawê hui Senhor Deusũ hatu nĩkamaya
 nai inũ mai txuruĩ taka taka ikũkainaya
 bari inũ ushe ibubis meshua dakakẽ
 bishi mawaira ana txashamakẽ
 hakia Senhor Deusũ enabu Israelburã,
 hatũ Senhor Deus anu irui piskushãkanikiki”, itã

Judã enabũ mai pakea pepa unanuma inũbarikiaki, na hãtxarã

- 17 Senhor Deusũ ana matu yuikĩ:
 “Ha mã ea anu haskaitianã,
 txanima ã matũ Mekenika Senhor Deus
 Sião ã mati meribi anu ã hiwea
 mã unãshanaii.
 Ha inũ, Jerusalém maewã meribi unanuma hawama ishanikiki.

Itxakanikai mebinanaĩ detenamei nukunabuma
nawa betسابu ana betaskatirubuma ishākanikiki.

18 Ha shaba haskaitianã,

ui ikaya mati anua hene hababirāmis keskai
uva vinho inũ ina awa txutxu itxapa
hamẽ ikai mã hayashanaii.

Judá enabũ mai pakea anua pashku tibi
ũpash mirimahaira hayariashanikiki.

Ha inũ, ẽ kẽwāti Templo anua txatxa ũpash tuetã
pashku Sitim napaku anu habapakeshanikiki,
mai dasibi pepa metxa wakinã.

19 Habiatĩari Judá enabũ mai pakea anu hiweabu atxikĩ

pepabu hawa txakabuama itxapa hatu detekĩ
hatũ himi txakawakĩ habamakubainibuwẽ taeshũ

Egito nawabũ mai pakea anu
dasibi di akĩ keyunibu ana maema
mashi besti pes dakashanikiki.

Ha inũ, Edom nawabũ mai pakea betsa wariakĩ
hau hanu tsua ana hiweyamanũbũ
hatu kupikĩ ẽ hawa hayama wariashanaii.

20-21 Earã, ẽ hatube manakunāshanaii.

Hatũ txakabuwẽ taeshũ
hatuwẽ nuiama ẽ hatu buashũkatsi ikamaki.

Hakia Judá enabũ mai pakea inũ
maewã Jerusalém anu ikaburã,
haburã, hiwepakeshākanikiki.

Hamẽ ea Senhor Deus hiweirã,
ẽ Mati Sião anu
ẽ hiwepakeriashanaii”, iniki.